

Aktuálne otázky regulácie finančného trhu

Júlia Čillíková
Národná banka Slovenska

V poslednom desaťročí sa výrazne zvýšil počet rôznych predpisov, usmernení a regulačných iniciatív týkajúcich sa finančného trhu. Ich rozsah, dosah ale aj frekvencia priamoúmerne narastá. Globálne trhy sú nesporne motorom rastu ekonomiky. Tá však, aj z dôvodu stále rozšírenejšej internetovej ekonomiky, konštantne prináša nové produkty a spôsoby ich distribúcie. Na túto situáciu, s cieľom chrániť spotrebiteľa i trhy samotné, reagujú národní, európski a svetoví regulátori, čo je tiež dôvodom komplexnosti a rozsiahlosti dnešnej podoby akejsi niekoľkotisícstranovej zbierky predpisov vo finančnom svete.

- 1 Úplné znenie týchto predpisov je možné nájsť napríklad na stránke <http://eur-lex.europa.eu>. Na stránke Národnej banky Slovenska <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/legislativa/pravo-europskej-unie> je možné nájsť túto reguláciu prehľadne zatriedenú a umožniť jej vyhľadávanie podľa jednotlivých sektorov, dátumu účinnosti a druhu dokumentu.
- 2 http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2011/biatec0111.pdf. Reguláciu, ktorú vydávajú, je možné nájsť na ich webových sídlach a opätovne v prehľadnej forme a s možnosťou vyhľadávania na vyššie uvedenej adrese na webovom sídle NBS.
- 3 <http://www.iaisweb.org>
- 4 www.iopsweb.org
- 5 <https://www.iosco.org>

Časť iniciatív v oblasti regulácie finančného trhu prichádza z Európy, v súlade so schváleným Lamfalussyho plánom prípravy legislatívy vo finančnom sektore, k čomu sa neskôr pripája De Larosierov plán, Liikanenova správa alebo súčasný Junckerov plán, známy ako únia kapitálových trhov. Ďalšia časť je globálna, patrí sem napríklad regulácia bazilejské pravidlá kapitálovej primeranosti alebo požiadavky solventnosti pre poisťovníctvo. Napokon sú tu aj iniciatívy na národnej úrovni, ktoré buď spomínané európske a globálne iniciatívy implementujú, alebo ich prispôbujú a dopĺňajú na obraz národného trhu.

Európske regulačné iniciatívy prichádzajú z viacerých úrovní. Smernice a nariadenia priamo z Bruselu – z Európskej komisie, Európskeho parlamentu a Rady.¹ Okrem toho regulátoru právomoc pre európsky finančný trh majú aj európske orgány dohľadu (ESA).²

Medzi globálne inštitúcie, ktoré majú vplyv na smerovanie finančného trhu, patrí Bazilejský výbor pre bankový dohľad v oblasti bankovníctva, Medzinárodná asociácia dohľadov nad poisťovníctvom (IAIS) v oblasti poisťovníctva,³ Medzinárodná organizácia dohľadov nad penziami (IOPS) v oblasti dôchodkov⁴ a Medzinárodná asociácia dohľadov nad cennými papiermi (IOSCO) v oblasti kapitálových trhov⁵.

Ani pre profesionála na finančnom trhu nie je vždy úplne jednoduché zorientovať sa v spleti regulácií, iniciatív a nových skratiek, ktoré prinášajú, nieto ešte pre laika. Pracovníci odboru regulácie Národnej banky Slovenska denne prichádzajú do styku s takýmito dokumentmi a už v minulosti publikovali množstvo článkov a informácií na aktuálne témy. Na druhej strane sa snáď rovnako často stretávame so žiadosťami o priblíženie či vysvetlenie aktuálneho diania v oblasti regulácie

finančného trhu, prípadne o odkaz na príslušné predpisy.

V časopise BIATEC dlhodobo uverejňujeme články, ktoré mapujú dianie na finančnom trhu v oblasti regulácie. V krátkodobom horizonte plánujeme doplniť na internetovú stránku Národnej banky Slovenska aj knižnicu článkov a informácií týkajúcich sa regulácie finančného trhu, v ktorej bude umožnené jednoduché vyhľadávanie, aby sme pomohli ušetriť čas pri zorientovaní sa v danej problematike. Naďalej však budeme pokračovať v našom dlhodobom záujme prinášať informácie o dianí na finančnom trhu v oblasti regulácie.

V tomto vydaní časopisu BIATEC ponúkame čitateľom základnú informáciu o nariadení o poskytovaní kľúčových informácií týkajúcich sa investičných produktov, pracovne nazývanom nariadenie PRIIP, ktoré spolu s vykonávacími predpismi nadobudne účinnosť koncom roka. Do ďalších čísiel pripravujeme informáciu o európskej úprave whistleblowingu vo finančnej regulácii a článok o aktuálnej téme FINTECH.

Keďže Slovenská republika od prvého júla prevzala predsedníctvo v Rade Európskej únie, v tomto vydaní časopisu BIATEC ponúkame čitateľom aj článok o aktuálnych témach v oblasti regulácie finančného trhu, ktoré sa budú prerokúvať v rámci slovenského predsedníctva na európskej úrovni. Národná banka Slovenska bude participovať na diskusiách týkajúcich sa vytvorenia únie kapitálových trhov, dobudovania bankovej únie s dôrazom na jej druhý a tretí pilier a na zjednotenie pravidiel Paktu stability a rastu. V rámci boja proti terorizmu sa sústreďujú na problematiku prania špinavých peňazí a v poisťovníctve bude podporovať snahu o skvalitnenie regulácie v oblasti povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za vedenie motorového vozidla.